

Organizacja Międzyzakładowa NSZZ "Solidarność"
Funkcjonariuszy i Pracowników Służby Więziennej
Okręgu Łódzkiego Łódź, ul. Smutna 21 kod 91-727
sw.solidarnosc.lodz@gmail.com tel. 604976132

KMZ.37.2026.MG

30.03.2026r

Pan Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa

WNIOSEK O INTERWENCJĘ
w sprawie naruszenia praw funkcjonariuszy Służby Więziennej do kontaktu
z osobami bliskimi oraz braku jednolitych standardów korzystania z telefonii
stacjonarnej w jednostkach penitencjarnych.

Szanowny Panie Rzeczniku,

Działając w imieniu funkcjonariuszy Służby Więziennej Okręgu Łódzkiego, niniejszym zwracam się z wnioskiem o podjęcie działań kontrolnych i interwencyjnych w przedmiocie ograniczeń, jakim podlegają funkcjonariusze pionu ochrony w zakresie dostępu do łączności telefonicznej ze światem zewnętrznym w trakcie pełnienia służby.

Ograniczenia te mają charakter nie tylko formalny, ale przede wszystkim praktyczny – uniemożliwiają funkcjonariuszom reakcję w sytuacjach nagłych dotyczących życia rodzinnego (np. choroba dziecka, wypadek, pilna interwencja medyczna). W praktyce prowadzi to do stanu permanentnej niepewności oraz naruszenia prawa do życia rodzinnego.

Obecna praktyka w wielu jednostkach penitencjarnych uniemożliwia funkcjonariuszom pełniącym służbę w oddziałach mieszkalnych wykonywanie bezpośrednich połączeń zewnętrznych z aparatów stacjonarnych będących na wyposażeniu w miejscu służby. Przy jednoczesnym zakazie posiadania prywatnych telefonów komórkowych, funkcjonariusze pełniący służbę w systemie 12-godzinnym zostają faktycznie odizolowani od świata zewnętrznego.

Wskazujemy, że funkcjonariusze administracji, wychowawcy czy psychologowie, mają możliwość korzystania z telefonów, które łączą się z numerami poza jednostką penitencjarną, podczas gdy funkcjonariusze ochrony są tego prawa pozbawieni. Sytuacja, w której osoby pozbawione wolności mają szerszy dostęp do łączności telefonicznej niż funkcjonariusze pełniący służbę, budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia zasad racjonalności i proporcjonalności stosowanych ograniczeń.

W ocenie Związku ograniczenia w zakresie korzystania ze środków łączności przez funkcjonariuszy Służby Więziennej w praktyce wynikają z decyzji organizacyjnych dyrektorów jednostek penitencjarnych, podejmowanych w ramach ogólnych kompetencji

Organizacja Międzyzakładowa NSZZ "Solidarność"
Funkcjonariuszy i Pracowników Służby Więziennej
Okręgu Łódzkiego Łódź, ul. Smutna 21 kod 91-727
sw.solidarnosc.lodz@gmail.com tel. 604976132

KMZ.37.2026.MG

30.03.2026r

kierowniczych określonych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej. Nie oznacza to jednak, że mają one charakter nieograniczony ani że mogą być kształtowane w sposób dowolny.

Podstawa prawna do podejmowania działań organizacyjnych wynika bowiem w szczególności z art. 13 ustawy o Służbie Więziennej, zgodnie z którym dyrektor jednostki penitencjarnej kieruje jej działalnością oraz odpowiada za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku, co obejmuje również organizowanie służby oraz wprowadzanie rozwiązań porządkowych.

Jednocześnie, zgodnie z art. 38 ust. 1 pkt 8 ustawy o Służbie Więziennej, funkcjonariusz pełni służbę w formacji uzbrojonej, podległej szczególnej dyscyplinie służbowej, co uzasadnia możliwość wprowadzania dalej idących ograniczeń niż w stosunkach pracy regulowanych przepisami Kodeksu Pracy.

Nie zmienia to jednak faktu, że każda ingerencja w konstytucyjne prawa funkcjonariuszy musi spełniać wymogi określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności zasadę proporcjonalności, w związku z art. 47 i 49 Konstytucji RP, gwarantującymi ochronę życia prywatnego oraz wolność komunikowania się.

W ocenie Związku Zawodowego NSZZ Solidarność Służby Więziennej obecnie stosowane ograniczenia – mimo istnienia ogólnego umocowania ustawowego – mają charakter nadmierny i nieproporcjonalny. Są one często wprowadzane w sposób blankietowy, bez powiązania z konkretnym i rzeczywistym zagrożeniem dla bezpieczeństwa jednostki, a także bez uwzględnienia specyfiki poszczególnych stanowisk i warunków pełnienia służby.

W konsekwencji prowadzi to do utrwalenia praktyki o charakterze nadmiernie restrykcyjnym oraz stwarza ryzyko arbitralności w stosowaniu ograniczeń, co skutkuje nieuzasadnioną ingerencją w konstytucyjnie chronioną sferę praw i wolności funkcjonariuszy.

W związku z powyższym zasadne jest dokonanie ponownej oceny obowiązujących rozwiązań oraz ich dostosowanie do standardów wynikających z Konstytucji RP, w szczególności poprzez zapewnienie, aby wprowadzane ograniczenia były adekwatne, konieczne oraz proporcjonalne do rzeczywistych potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w jednostkach penitencjarnych.

Proponowane przez dyrekcję rozwiązania, takie jak konieczność uzyskiwania każdorazowej zgody przełożonego lub korzystanie z telefonu w służbie bramy głównej, są w warunkach dynamicznej służby w oddziale mieszkalnym iluzoryczne i nie zaspokajają potrzeb w sytuacjach nagłych lub losowych. Pracodawca zobowiązany jest do organizowania pracy w sposób zapewniający poszanowanie godności oraz innych dóbr

KMZ.37.2026.MG

30.03.2026r

osobistych pracownika, co obejmuje również możliwość utrzymywania podstawowego kontaktu z rodziną w trakcie wielogodzinnej służby. W ocenie wnioskodawcy możliwe jest wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych zapewniających zarówno bezpieczeństwo jednostki, jak i minimalny dostęp funkcjonariuszy do łączności (np. kontrolowane połączenia, wykaz numerów dopuszczonych, rejestr połączeń).

W związku z powyższym wnosimy o:

1. Zbadanie przez Rzecznika zasadności utrzymywania bezwzględnych blokad połączeń zewnętrznych na oddziałach mieszkalnych.
2. Podjęcie działań zmierzających do ujednoczenia zasad korzystania z telefonów stacjonarnych w sposób zapewniający funkcjonariuszom poszanowanie ich godności i dóbr osobistych (art. 94 Kodeksu pracy).
3. Ocenę, czy obecne restrykcje nie naruszają zasady równego traktowania pracowników (art. 11³ Kodeksu pracy).

Z wyrazami szacunku

PRZEWODNICZĄCY
Organizacji Międzyzakładowej
NSZZ Solidarność
Funkcjonariuszy i Pracowników
Służby Więziennej Okręgu Łódzkiego

Galiński
Marcin Galiński